www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — Число 272. — Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 22. падолиста. 1921.

VOL. XXIX. — No. 272. — Jersey City, N. J., Tuesday, November 22, 1921. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ЗАЯВИ ДЕРЖАВ В СПРАВІ КИТАЮ

ВАШІНҐТОН, 19. падолиста. — Ціле нинішне засіданнє конференційного комітету було посвячене заявам держав в справі відношення до китайської републики.

Першим, котрий промовляв в сій справі, був японський делеґат віцеадмірал Като. Він висловив погляд, що трудности Китаю лежать не в його внутрішнім положенню, але в його заграничних відношеннях. На думку Япону, другі держави повинні постаратися упорядкувати заграничні справи Китаю, полишаючи Китайцям самим вільну руку в полагодженню своїх домашніх справ. Японський делеґат далі запевняв членів конференції про як найкращі бажання Япону супроти Китаю. Він ручив, що Япан хоче удержувати з Китайом можливо найкращі відносини та помагати Китайови здійснити усі слушні стремління. Він запевняв, що Япан не руководиться супроти Китаю бажанням розростися територіяльно коштом Китаю та що Япан придержується супроти Китаю політики „отвертих дверий" (себто, що доступ до Китаю має бути свобідний усім державам однаково). Япан хоче на далі діставати від Китаю ріжні сирівці для своїх фабрик та всякі рільничі продукти для свого фабричного населення. Япан не хоче мати в Китаю ніяких спеціяльних прав ані привілеїв. В усіх других справах Япан готов тін рука об руку з другими державами і всіми силами співділати з ними в їх акції для Китаю.

ЗАЯВИ ДРУГИХ ДЕРЖАВ.

Після промови японського делеґата заняв слово бельґійський делеґат, барон де Картіє. Він упевняв конференцію, що Бельґія подасть другим державам руку в їх роботі коло справедливого полагодженя трудностий Китаю. Він заявився за політикою „отвертих дверий" і підносив заяву Китаю, признаючу торговельну рівність для всіх держав.

Іменем Анґлії заявив Балфур, що Анґлія усе стояла за політикою „отвертих дверий" для Китаю і що сеї політики вона не змінила. Згідно зі сею політикою Анґлія готова тепер признати цілість та независимість Китаю і позволити йому правувати після своєї волі над своєю будучностю.

Італійський делеґат Шанцер зложив заяву, що Італія також годиться признати засаду „отвертих дверий" для Китаю і визнати його повну независимість і незалежність в усіх справах.

Французький премієр Бріян підняв, що Китай граничить з французькими посілостями на просторі півтора тисячі миль. Він ручив, що Франція хоче повної независимости Китаю, але він радив розібрати кожду точку китайського домагання.

Голяндський представник Кернебек заявив, що йому не богато треба говорити, бо Китай знає Голяндію як доброго сусіда.

Портуґальський представник заявив, що він не ріжниться в своїх поглядах від представників других держав, і як вони, бажає бачити Китай обединаною та богатою країною.

Китайський представник Ше дякував опісля делеґатам держав за їх вислови симпатії для Китаю.

ЯПАН НАСТАЄ НА БІЛЬШУ ФЛЬОТУ.

ВАШІНҐТОН, 19. падолиста. — Артур Балфур, анґлійський представник, та адмірал Като, японський представник, відбули довшу конференцію з американським секретарем стейту Гюзом.

Предметом конференції було домаганнє Япону позволити йому удержувати більшу фльоту, як се пропонував американський уряд першого дня конференції. Як саме домагання поставив на сій конференції японський представник, покищо невідомо. Ходять чутки, що на місце американського внесення, після котрого японська фльота мала матися до американської або анґлійської як мається 5 до 3, Японці пропонують, щоби відношенне було як 10 до 7.

Американські делеґати досі проявляли охоту придержуватися свого первісного внесення.

КРАВЕЦЬКА ЮНІЯ ДУМАЄ ПОЗИВАТИ ПІДПРИЄМЦІВ.

НЮ ЙОРК, 20. падолиста. — Кравецька юнія, що тепер веде страйк кравців в Ню Йорку, збирається позвати кравецьких підприємців за недодержанне умови та домагатися від суду видання судового приказу проти підприємців, відкликати зарядженне заплати від штуки.

Юнія уже наняла адвоката в особі Гілквита, а сей спитав о правну опінію відомого правника Антермаєра. Сей послідний видав своє ореченнє, що підприємці видимо були зобовязані придержуватися контракту з юнією до 1. липня 1922. року, що вони не мали права зривати контракту з юнією, що вони не мали права заряджувати заплати від штуки, отже вони викликали страйк безправним способом, до чого робітники не дали їм найменчого приводу. Юнія отже має повну основу домагатися від суду судового приказу („Інджанкшен") проти кравецьких босів, а суд повинен тепер отверто показати, чи контракт межи босами та юнією обовязує лише кравців, чи також підприємців.

КОНҐРЕС НЕ ХОЧЕ ОПОДАТКОВУВАТИ БОГАТИХ СПАДКОЄМЦІВ.

ВАШІНҐТОН, 18. падолиста. Конференція представників сенату та палати послів, котра мала вирівняти непорозуміння межи обома палатами конґресу в справі нового податкового закона, постановила відкинути ухвалену сенатом поправку до податкового закона, на основі котрої малося підбільшити податки від великих спадщин.

Після обовязуючого тепер закона податок від спадщини виносить 25 процент від спадщини, що представляє вартість 10 міліонів долярів, або більше. На основі внесеної поправки держава мала побирати податок 25 процент лише від 10 міліонових спадків; від більших спадків податок мав бути більший, аж доки не дійшов до 50 процент від спадщини, представляючої вартість 100 міліонів долярів або більше.

ГОЛОВА СТАЛЕВОГО ТРАСТУ ВОРОЖИТЬ ЖИВИЙ РУХ В ПРОМИСЛІ.

Судля Ґерік, голова сталевого трасту в Америці, говорив в пятницю вечером перед американським Інститутом Залізного Промислу про положенне в промислі і висказався дуже оптимістично про наслідки вашінґтонської конференції про зменшенне зброєнь. На його думку, Америка стоїть перед небувалим оживленнєм в промислі, якого заповідження можна бачити уже тепер; Ґері вказував на факт, що за послідних 90 днів сталева продукція в Злучених Державах більше як подвоїлася. Зменшенне морських зброєнь не то що не буде мати злого впливу на сталевий промисл, але причиниться до небувалого його оживлення через оживленне других галузий промислу.

ОФІЦЕРИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЬОТИ ВЕДУТЬ ПРОПАҐАНДУ ПРОТИ ЗМЕНЧЕННЯ ФЛЬОТИ.

Як подають до зрозуміння з урядових жерел, американський уряд ласкавіше уділити публичну нагану цілому рядови висших офіцирів американської военної фльоти за те, що вони позволили собі на остру критику проти урядової пропозиції зменчення морських зброєнь.

Кількох офіцирів американської фльоти має бути вмішаних в справжню пропаґанду, звернену проти всего стремління уряду зменчити фльоту та видатки на неї. Офіцири, заінтересовані у авансах та почестях, ведуть аґітацію проти зменчення фльоти; аґітацію ведуть через ріжні клюби; послідними днями почали вони вже навіть добиватися до преси.

Американський уряд, коли буде уділити нагани морським офіцирам, дасть їм рівночасно до зрозуміння, що в случай, якби котрий офіцир бажав дійсно скритикувати уряд за його становище в справі зброєнь, то може се зробити, але мусить се зробити у відповідний спосіб, себто має віднестися в тій справі через своїх висших офіцирів.

РОСІЙСЬКІ ЗБІГЦІ В ПОЛЬЩІ.

На послідній Парижській конференції в справі російських збігців за кордоном показалося, що найбільше їх число схоронилося в Польщі. В липни сего року налічувано їх там 550.000 і число те зростає з кождим днем. В наслідок теперішного голоду в Росії від двох місяців поверх 4000 душ переходить щодня польську границю. Поміж збігцями 150,- Жидів. Висше згадане число не включає военних плінників, котрі по заключенню мира чергою вертаються назад в Росію.

ЗОЛОТО І ДОВГИ.

42% усього золота на світі мають тепер Злучені Держави Америки. Вони мають довжників на 2 міліярди фунтів стерлінґів. Серед них є: Анґлія 972 міл., Франція 550 міл., Італія 325, Белгія 670 міл. Росія 37 міл., та інші держави 46 міл. разом. В той же час Анґлія винні: Росія 561,4 міл., Франція 557, Італія 476,8, Белгія 103, та інші держави 82 міл., разом 1 міліярд 947.6 міл. фунтів стерлінґів.

АРҐЕНТИНА БОРЕТЬСЯ ЗІ САРАНЧОЮ.

Як доносить з Арґентини, південно-американської републики, страшна пляга навістила провінцію Санта Фе, одну з найбільше урожайних і рільничих провінцій Арґентини. Минувшої весни на полях сеї провінції налетіло велике множество саранчі. Комашня зложила в земли велике число яєчок, з котрих тепер вилізла комашня, і грозить знищенням усему дозрівающому збіжу. Міністерство рільництва вислало велике число урядників до поборювання комашні і визначило на сю ціль поважну суму гроша. Урядники, ділаючи на спілку з урядом, знищили коло 50 тон яєчок саранчі, але навіть се відай не богато поможе і саранча, таки зробить велику шкоду сегорічнім жнивам.

ДЕРЕВО ЗАДЕРЖАЛО ВОЗДУШНУ ПОЧТУ

Воздушна почта, заведена межи Ню Йорком та Шікаґом і декотрими важнішими містами, положеними межи ними, стрінулася онодгі з несподіваною перешкодою. З Шікаґо вилетів до Клівеланду почтовий летун Ден Кайсер. Коло пів одинайцятої години рано в пятницю наїхав він коло Ґері, в стейті Індіянах, на дерево. Від зударення аероплян ушкодився легко, а самий летун вийшов ціло, лише сильно подрапаний. Його зараз відставлено до шпиталя, де лікарі переконалися, що він звихнув собі троха спину.

Причиною випадку була густа мрака. Летун, котрий летів відомою собі добре дорогою, спустився на свою память і летів нагадь. Напрям його лету був добрий, але не бачучи землі, він полетів за низько і віхав в дерево.

ПОЛЯКИ АБО РОСІЯНИ, ТІЛЬКИ НЕ УКРАЇНЦІ

На Волині, в Рівному, не принято яко цівільних урядовців трох Українців „з причини здеклярованої їх української народности". При тому їм зауважено, що коли вони подадуть заяву, про свою польську чи „евентуально" російську народність, то внески їх будуть розглянуті наново.

САМОВБИЙСТВО СТУДЕНТА В ПЕРЕМИШЛІ.

В Перемишлі відібрав собі життя ученик 8 кл. гімн. Гавсман. Причина самовбийства нещасліва любов.

ЯК БРІЯН МАЄ ОБОРОНЯТИ У ВАШІНҐТОНІ ФРАНЦУСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ?

ПАРИЖ, 20. падолиста. — Тутешня преса подає відомости, що французький премієр Арістід Бріян у своїй промові, яку виголосить в понеділок, дня 21. с. м., на конференції у Вашінґтоні предложить такі засади заграничної політики Франції.

1. — Франція годиться на плян обмеження морських зоружень, який предложив американський державний секретар Гюз, отворяючи вашінґтонську конференцію.

2. — Франція все ще є загрожена на східних границях і тому не може зменшити числа дивізій, які держить під оружем.

3. — Франція мусить удержувати свою армію на суші в цілости так як вона є тепер, поки в Европі не настане лад.

4. — Франція мусить стояти при Польщі, якої вона не може покинути, колиб на неї напала Росія.

Премієр Бріян у своїй бесіді буде головно займатися справою зоружень на суші.

Він, як пишуть газети, обговорить зокрема російське становище. Згадає, що совєтська Росія має тепер 1,000,000 постійної армії, та зазначить, що алянти, а окрема Франція, мусять мати відповідну силу, щоби відбити сю небепеку.

Французи сподіваються, що засади, які проголосить Бріян в імени Франції, не стрінуть на вашінґтонській конференції поважної опозиції, і мають надію, що конференція прийме їх однодушно.

В ЛОНДОНІ ВВАЖАЮТЬ ГОСТИНУ БРИТІЙСЬКОГО ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИКА В ІНДІЇ НЕВДАЧЕЮ.

ЛОНДОН, 20. падолиста. — В тутешніх політичних кругах висловлюють занепокоєнне з приводу огстини князя Валії (британського престолонаслідника) в Індії, де власне в часі сеї гостини вибухли бунти Гіндусів (Індійців).

Кажуть, що хотяй особиста безпечність особи престолонаслідника є запевнена через охорону при помочі поліції і війска, то всетаки ся гостина замісць принести політичний успіх принесе невдачу, бо оставить спомин, що вона була зазначена бунтами і стрілянною війска до гіндуських мас збунтованого населення в Бомбаю, отже лишить найгірший спомин, спомин пролитої крови.

БУНТ В ІНДІЇ.

БОМБАЙ, Індія, 18. падолиста. — Бунти, які повстали були тут з нагоди приїзду князя Валії (британського престолонаслідника) затихли були вчера вечером, але відновилися знову сьогодня рано в части міста, де живуть Гіндуси (Індійці).

Гіндуські націоналісти нападали на склепи; нищили і палили в них анґлійські товари й інші чужинецькі вироби, навіть горівку.

Британські власти вислали війска в зворохоблену часть міста.

В ГАЛИЧИНІ ЩЕ ЖИВУТЬ ПІД ЗЕМЛЕЮ.

ЛЬВІВ, 1. падолиста. — З Бучача доносять, що в околицях сього міста, а також здовж Збруча, 10 процент населення, найбільш зруйнованого війною, до сього часу мешкає в землянках, або в напівзруйнованих будинках, які не дають жадного захисту від зимових холодів і слоти.

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ-ВИГНАНЦІВ В ПОЛЬЩІ — УКРАЇНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТОВІ В ПРАЗІ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 23. жовтня. — З нагоди відкриття українського університету в Празі Головна Управа „Союза Українських Студентів в Польщі" надіслала на свято відкриття таку телеґраму:

„Мечем науки збудується Соборна Вільна Україна. Думкою і серцем лине і шле привіт „Союз Українських Студентів Польщі", Головна Управа."

УКРАЇНА ГОДУЄ ГОЛОДНУ МОСКОВЩИНУ.

БЕРЛІН, 25. жовтня. — По відомостям, які має відділ заготовок народного комісаріяту харчування, по всій совєтській Росії зібрано 49,710,086 пудів хліба. Крім того, на Україні зібрано 24,271,845 пудів, разом — 73,981,931 пудів. Найкраще іде збір податку на Кубанщині й Україні. Згідно з державним пляном, з України має бути вивезено 57 міліонів пудів хліба. На протязі жовтня до грудня сподівається совєтський уряд вивезти 20 до 22 міл. пудів. На протязі січня до марта 1922, 15 міліонів пудів.

КЕРЕНСЬКИЙ ПРО МАЙБУТНІЙ УРЯД РОСІЇ.

ПРАҐА, столиця Чехословаччини, 22. жовтня. — Александер Керенський в розмові із співробітником тутешньої німецької газети „Прагер Прессе" зазначив, що тепер замітним для відносин в Росії являється те, що большевизм, завдяки неповодженню своєї політики, знах ідиться в стадії, яка веде безупинно до капітуляції (здачі). (то обіймє уряд в Росії, важко передбачити, але будучий російський уряд буде однаково далекий як від большевизму так і від реакції.

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК В АМЕРИЦІ.

ГОРДІСТЬ ЕМІҐРАЦІЇ

Українська іміґрація в Америці творить сама для себе певну цілість. Хоч є межи Українцями великі ріжниці, навіть і сварня, але прецінь є межи ними почуттє спільности. Це почуттє наказує їм тішитись кождим новим своїм здобутком в Америці. Навіть найбільший ворог „Свободи", коли стрінеться з чужинцем, мусить льояльно сказати, що українська еміґрація не є така бідна, бо має кілька своїх часописий, а межи ними є дневник, „Свобода".

КОЛИ ОТЖЕ „СВОБОДА" ПРЕДСТАВЛЯЄ КУЛЬТУРНИЙ ДОРОБОК НАШОГО ЗАГАЛУ В АМЕРИЦІ, ТО ОБОВЯЗКОМ ТОГО ЗАГАЛУ Є ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ „СВОБОДУ".

Ніхто не може нарікати, що „Свобода" дорога, бо передплата виносить:

На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерзи Сіті і заграницею:

На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

Гроші посилати чеками або мoні-ордерами:

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.	
One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00
В Джерзи Сити і заграницею.	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ А КОМУНІСТИ.

Буде вже рік, від коли навіть найзагорілійші московські комуністи прийшли до переконання, що всі зусилля большевиків перемінити соціялістичні партії в ріжних краях на своїх слуг не поведуться. Побачивши свою повну безсильність в тім напрямі, большевики перестали змагатися за правлінне в соціялістичних партіях і приказали своїм прихильникам та привхостним виступати з партій. Думали в той спосіб ослабити і підорвати соціялістичні партії. Се їм по части вдалося. Декотрі соціялістичні партії дійсно потратили через се хвилево богато політичного впливу. Однак, відступаючі від партії большевики заплатили за сю страту більше, як ціла справа була варта. В кождім краю, де большевики виступили зі соціялістичної партії, вони підорвали себе богато більше, як підорвали соціялістів. Виступивши з партії, вони потратили зносини і стичність зі свідомим робітництвом, і за короткий час звелися на ніщо тоді, як соціялісти, позбувшися большевицьких киринників і провокаторів, без внутрішних розбивачів і з подвоєною енерґією взялись до відбудовання партій.

Побавивши прикрі наслідки своєї кирини для себе самих, московські большевики стали оглядатися за другими робітничими ґрупами, щоби до них приссатися і на їх плечах вилізти до власти. Підходячою орґанізацією видалися їм робітничі юнії. Зорґанізовані не для політичної боротьби, а для безпосередної боротьби за поправу робітничої долі у фабрицї, до боротьби не через вибори, але в страйки та лакавти, ці робітничі юнії виглядали большевикам дуже відповідним полем „праці". Давнина робітничих юній показувала на твердість та постійність їх орґанізації. Вони розпоряджають великими фондами; колиб так большевикам вдалося загорнути в свої руки ті запомоги для страйкарів, то се булаби велика полекша для вичерпуючоїся кишені московських комісарів. Отже пішов з Москви до большевицьких аґентів за границями приказ за приказом: „Приступати до робітничих юній! Там робити роботу! За всяку цину старатися їх здобути для большевизму! Робити зі середини, „вертіти зі середини", поки не навернеться усіх юнійних робітників на праведну віру комунізму!" Ішли прикази від большевицького уряду в Москві, ішли такі самі прикази від Третього (московського) Інтернаціоналу, ішли вони від конґресів совєтів, від кождої большевицької орґанізації. Ішли вони листовно, телеґрафічно, бездротним телеґрафом, ішли почтовими грошевими, переказами, ішли з посилками перл і дорогого каміння.

Нині московські комуністи можуть уже оглядати наслідки своєї майже річної доцільної праці в тім напрямі. Нині можуть вже переглянути поля, собою засіяні. Нині можуть обчислити свій бизнес та обрахуватись, чи вистарчила шкірка за виправу. Кілька фактів може засвідчити про большевицькі успіхи коло здобуття для себе юнійного руху. Недавно мав відбутися в Римі конґрес італійських зелізничників для вирішення питання приналежности до московського Інтернаціоналу. До конґресу не дійшло, бо виконавчий комітет юнії рішив на своїм засіданню конґресу не скликати. Цікаве мотивоване рішення; каже комітет, що конґресу не треба, бо й так тепер до Третого Інтернаціоналу приступити не можливо. Подібні наслідки мала большевицька пропаґанда серед металевих робітників у Франції. Хоч їх звичайно уважалося за дуже радикальних, та при виборі виконавчого комітету сеї юнії, всі кандидати, прихильні московським большевикам, перепали більшостю голосів. Ще один факт: недавно відбувся в місті Бордо конґрес французьких портових робітників, також радикально настроєних. Конґрес вибрав урядниками самих противників большевизму, кромі суто приняв резолюцію, в якій всю вину за зменчене числа членів по юніях докових робітників з 38,000 в 1919. році на 18,000 кладе у вину большевицьким прихильникам. 45 голосами проти 10 ухвалено резолюцію, осуджуючу всяку московську аґітацію серед портових робітників. В тій самій резолюції була точка, звернена спеціяльно проти комуністичних аґентів серед робітників; се точка, заборонюча членови юнії належати до більше як до одної межинародної юнійної орґанізації. В Німеччині бачимо те саме: В місяцю жовтни відбувся в місті Гамбурґу конґрес Німецької Морьяької Ліґи, синдикалістичної орґанізації німецьких моряків. Ліґа через два роки попирала большевиків. Сього року конґрес значною більшостю голосів рішив покинути московських комісарів. Що більше, конґрес рішив поробити заходи коло скликання межинародного конґресу для зорґанізовання нової межинародної юнії моряків.

Московським большевикам не забрало богато часу побачити, на що заноситься. Їм стало ясно, як на долони, що їх зусилля коло здобуття для себе робітничих юній покінчаться такою самою скандальною невдачою, якою покінчився їх замах на соціялістичні партії. Московські комісарі знов вибралися на пошукуванне нових орґанізацій, щоби попробувати загорнути і використати їх для своєї цїли. В Москві повстав недавно московський ґімнастичний комітет, на котрого чолі стоїть Москаль Падвойскій, а котрий має загорнути під московські лапи ґімнастичні товариства Чехії, Німеччини, Швеції. В московських ґазетах уже обмірковувалися пляни загарбання в свої руки кооперативних орґанізацій, дарма, що большевики дивилися на кооперацію як на буржуазну школу буржуазних прикмет. Се певно ще не всьо. Ще будуть і другі спроби. Потапаючий навіть бритви буде хапатися, щоби вратуватися від смерти.

ПОЛЯКИ ЗНОВ ГОВОРЯТЬ ПРО АВТОНОМІЮ ГАЛИЧИНИ.

(Від власного кореспондента)

Перед загальними зборами Союза Націй польське правительство робило заходи, щоби навязати переговори з Диктатором Петрушевичем. В якій цїли, се ясно. Польща боялася, що справа Галичини буде піднята на загальних зборах Союза Націй. Тоді Польща могла би була сказати: „Справа Галичини є на найліпшій дорозі до полагодження на основі порозуміння обох інтересованих народів. Польське правительство вже переговорює з українським правительством Галичини. З огляду на се міжнародня інтервенція Союза Націй чи Найвисшої Ради не є вже потрібна".

Се штука Польщі не вдалася. Українське правительство Галичини не дало себе втягнути в переговори з Польщею.

Справа Галичини справді була піднята на загальних зборах Союза Націй. Збори ухвалили, щоб Рада Союза Націй ще раз пригадала Найвисшій Раді потребу як найшвидшого полагодження справи Галичини.

Тепер Польща боїться, що справа Галичини може прийти під наради Найвисшої Ради, боїться, що Найвисша Рада може вирішити справу Галичини всупереч бажаням Польщі.

Тому польське правительство й польські партії беруться на новий спосіб: **починають радити про справу автономії для Галичини.**

Польська преса виразно пише, о що тут ходить. Вона пише: „Коли не хочемо, щоби в справу Галичини вмішалася антанта, яка може вирішити сю справу проти нашого інтересу, то мусимо державам антанти показати, що ми самі хочемо вирішити ту справу так, щоб держави антанти не мали причини вмішуватися".

З готовим проектом автономії для української Галичини виступив клюб польських соціялістичних послів у польськім соймі, вносячи проект, вироблений послом Недзялковським.

Польські соціялісти хотять того самого, що всі инші польські партії, а саме: щоб українська Галичина належала на віки до Польщі. Та кожна инші польські партії думають, що се можна осягнути тільки **насильним винищуванням** українського народу, то польські соціялісти кажуть, що польщити українську Галичину треба „по доброму", бо насильство збільшує тільки опір Україні, а крім того робить Польщі злу славу перед світом.

Таким „лагідним способом" польщення української Галичини вважають польські соціялістичні посли **автономію** для сього краю, — автономію, очевидно, відповідно уложену.

Автор соціялістичного проєкту автономії для української Галичини ,посол Недзялковський, подає в варшавськім „Роботніку" основи сього проєкту. Ось вони:

„I. Евентуальна автономна територія обнималаби, після проєкту адміністраційного поділу, який тепер опрацьовує соймова адміністраційна комісія, воєвідства Галицьке і Подільське, значить повіти: Бережодчани, Долина, Городенка, Калуш, Коломия, Косів, Надвірна, Печеніжин, Рогатин, Сколе, Товмач, Турка, Жидачів, східні громади дрогобицького повіту (Галицьке воєвідство); Борщів, Бібрка (без сусідового пов. Ходорів), Броди, Бережани, Бучач, Чортків, Городок, Гусятин, Камінка струмилова, Львів місто, Львів повіт, Підгайці, Перемишляни, Радехів, Рава руська, Рудки, Скала, Сокаль, Тернопіль, Теребовля, Заліщики, Збориів, Збараж, Золочів, Жовква (Подільське воєвідство).

Загалом 42.532 квадр. кільометрів і 4,074.261 населення.

II. Мешканці Східної Галичини а горожане Польщі малиби всі горожанські права, значить брали би участь у виборах до варшавського сойму. Для потреб автономічного законодавства і контролі автономної адміністрації істнував би окремий краєвий сойм, покликуваний що 3 роки загальним, без ріжниці пола, рівним, тайним, безпосереднім і пропорціональним голосуванням.

III. В обсяг автономічного законодавства належали би: язикові справи, віроісповідні, з виїмком дотикаючих заграничної політики, шкільні та освітні, справи льокальної адміністрації, адміністраційного поділу Східної Галичини, орґанізації адміністраційних, автономних, повітових і громадських урядів, справи поліційні, публичних робіт, суспільної опіки, льокальних залізниць, електричної та моторової комунікації, рільництва з виїмком основної аґрарної реформи, боротьба з лихвою та спекуляцією, підтримування кооператив та загалом економічного житя.

IV. Східна Галичина як автономічна територія, мала би власний буджет і краєві фінанси, до яких впливали би певні означені податки і доходи з означених жерел.

V. Начальна адміністрація автономної території складалабися з двох чинників, з підсекретаря стану (віцеміністра) для справ Східної Галичини, представника центрального уряду (міністника), який ділав би в його імени та Краєвої Ради, вибираної краєвим соймом пропорціональним голосуванням.

VI. Права польської меншости у всіх царинах публичного життя були би заґарантовані рядом подрібних приписів; урядовими мовами булиб польська і українська рівнорядно; ніякий закон краєвого сойму, ніякий крок автономічних урядів не міг би в нічому нарушувати конституції Польщі, ані загально державних законів".

Сі основи подані в таких загальних рисах, що не дають матеріялу для докладного розгляду. Але і з них уже видно, що цїлю автономії, якою польські соціялістичні посли хотіли би ущасливити українську Галичину, є **полщенне** сього краю й укріпленне в нім польської державности.

Перше всего сей проєкт хоче зрабувати значну часть території української Галичини і залучити її до Польщі без ніяких автономічних прав.

Вже т. зв. лінія Керзона, установлена Найвисшою Радою Мирової Конференції 8. грудня 1919 р. для означення тимчасових східних границь Польщі, признає Польщі значну полосу української землі на схід від Сяну разом з історичним українським містом Перемишлем.

Проєкт польських соціялістів іде далі і пересуває границю між Польщею й автономною українською Галичиною ще далі на схід, так, щоби зрабувати для Польщі ще кілька українських повітів **разом з нафтовими теренами в околиці Дрогобича.**

Розуміється, на захід від сеї границі український нарід не мав би ніяких національних прав і був би зовсім відданий на поталу польщенізації.

А як було би на схід від сеї границі, в автономній українській Галичині. Тут автономія мала би за цїль переводити автономію постепенно, „по доброму".

Отже урядовими мовами були би „польська й українська рівнорядно", — що значить, що мова польської меньшости по **букві** закона мала би ті самі права, що мова української більшости, а в дійсности польська мова була би на першім місци, а українська на останнім.

Далі: права польської меньшости були би „запоручені рядом подрібних приписів". В дійсности вийшло би так, що ті права польської меньшости були би певне більші, ніж права української більшости.

Далі: зпід компетенції галицького сойму була би **винята основна аґрарна реформа.** Се значить, що аґрарну реформу переводив би **польський** сойм, — переводив би так, як доси, а саме з цїлю скольонізувати українську Галичину польськими селянами з Польщі.

При тім усе треба мати на увазі, що автономію для української Галичини має ухвалити **польський** сойм, отже він уже добре подбав би про польонізацію краю. Так само польський сойм мав би кождої хвилі автономію змінити. Так само **иншими** законами польський сойм міг би постійно автономію обмежати, міг би ухвалювати особливі державні закони для польонізації Галичини. А галицькі Українці, хоч би мали більшість у галицькім соймі, були би проти свого безсильні, бо „ніякий закон галицького сойму не міг би в нічім нарушувати конституції Польщі ані загально державних законів".

Як бачите, польський соціялістичний проєкт автономії для української Галичини є тільки проєктом на „лагідне" польщенне української Галичини.

А одначе й сей проєкт викликав уже опозицію, і то не тільки серед польських несоціялістичних партій, але навіть серед польських соціялістів, а саме противаяться йому польські соціялісти з української Галичини, які думають, що при такій автономії польонізація краю буде занадто утруднена.

Більшість польських партій каже, що українській Галичині не треба давати територіяльної автономії та що вистане дати Українцям **особову** автономію в шкільних і віроісповідних справах, таку, яку мають прим. Жиди в своїх віроісповідних справах.

Що Польща, говорячи про справу автономії для української Галичини, зовсім не думає поважно над згодою з українським народом, а тільки над тим, яки його знищити, — про се найліпше свідчить та обставина, що вона ділить українські землі, які загарбала, на ріжні ґрупи, і для кождої ґрупи придумує инші способи панування.

Коли взяти тільки під увагу політику польських соціялістів, отже політику партії, яка найголоснійше кричить про свою прихильність до українського народу, то будемо мати такий образ:

Та часть української Галичини, яка остала би на захід від границі, означеної в соціялістичнім проєкті, мала би бути від разу зовсім спольщена.

Та часть української Галичини, яка мала би дістати автономію, мала би бути польщена поволи, „лагідними" способами.

В кінці Холмщина, Підляше, Волинь мала би дістати знов окремі форми правління, себто польщення.

Говорячи про автономію для української Галичини, провідник польських соціялістів Дашиньский заявив, що автономії не треба розтягати на українські землі, які до війни були під Росією, бо там „инші відносини".

Словом, Польща хоче поділити українські землі, які загарбала, на кілька частий і для кождої з них придумати як найліпші способи польонізації.

Коли-б Польща справді думала про згоду з українським народом, то старалася би утворити з усіх українських земель, над якими панує, один автономічний орґанізм.

Се не змінило би українського становища, бо ми не хочемо оставати в ніякій залежности від Польщі, але свідчилоби бодай про те, що Польща починає поважно думати про справу.

А так Польща поважно думає тільки про те, якими способами найуспішнійше знищити український нарід і запевнити собі панування на його землі.

І ніщо так ярко не ілюструє **правдивого** відношення Польщі до українського народу, як факт, що в той сам, коли в польськім соймі і в польській пресі ведуться розмови про автономію для української Галичини, — в той сам час найвизначнійші українські діячі у Львові і в цілім краю знаходяться в польських вязницях, а військо при помочи баґнетів і скорострілів вимушує на українськім населенню Галичини піддаватися польському спискови населення.

Замість говорення про автономію збудуйте одну велику тюрму і всадіть до неї всіх Українців! Се буде бодай правдивий образ автономії українського народу під Польщею!

Очевидно, що український нарід знає ціну тим польським плянам автономії для української Галичини. І на ніяке польське ярмо, в ніякій формі, він не згодиться. Польща буде для нього ворогом доти, доки яканебудь часть української землі оставати-ме в якій-небудь залежности від Польщі. Тільки повне визволенне всіх українських земель зпід Польщі може бути полагодженнем польсько-українських відносин.

Прага, 26. жовтня, 1921.

Др. Михайло Лозинський.

ПІДРУЧНИЙ (КИЩИНКОВИЙ)
КАЛЄНДАРИК
на звичайний рік
1922
в тривалій циратовій оправі.
Ціна 10 центів з пересилкою.
Пишіть на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

КІЛЬКО ПООДИНОКІ ГРОМАДИ ЗЛОЖИЛИ ДОСІ НА ПОЗИЧКУ.

(Виказ зладжений четвертий раз).

До дня 16-го падолиста, 1921, зложили українські громади в Америці на Позичку Національної Оборони слідуючі суми:

1.	Chicago, Ill.	6,885	
2.	Philadelphia, Pa.	3,303	
3.	Jersey City, N. J.	2,595	
4.	Громада Н. Н.	2,580	
5.	Newark, N. J.	2,185	
6.	New York City	1,705	
7.	Hamtramck, Mich.	1,335	
8.	Brooklyn, N. Y.	1,260	
9.	Syracuse, N. Y.	1,105	
10.	Perth Amboy, N. J.	1,065	
11.	Rochester, N. Y.	1,005	
12.	Elizabeth, N. J.	950	
13.	Shamokin, Pa.	865	
14.	Passaic, N. J.	760	
15.	Manville, R. I.	745	
16.	Wilmington, Del.	735	
17.	Minneapolis, Minn.	700	
18.	Carnegie, Pa.	685	
19.	Detroit, Mich.	635	
20.	Centralia, Pa.	585	
21.	Amsterdam, N. Y.	562	
22.	Little Falls, N. Y.	550	
23.	New Haven, Conn.	540	
24.	Allentown, Pa.	525	
25.	Boston, Mass.	470	
26.	St. Joseph, Mo.	440	
27.	Millville, N. J.	430	
28.	Bayonne, N. J.	410	
29.	Avoca, Pa.	355	
30.	Addison, Conn.	320	
31.	Cornell, N. Y.	300	
32.	Shenandoah, Pa.	281.70	
33.	Providence, R. I.	280	
34.	Altoona, Pa.	270	
35.	Pittsburgh, Pa. (North)	250	
36.	Stapleton, N. Y.	250	
37.	Baltimore, Md.	235	
38.	Rossford, O.	210	
39.	Cohoes, N. Y.	205	
40.	Mattituck, N. Y.	205	
41.	Elizabethport, N. J.	200	
42.	Rome, N. Y.	200	
43.	Winooke, Mass.	195	
44.	Jeanette, Pa.	195	
45.	Paterson, N. J.	195	
46.	Stamford, Conn.	195	
47.	Wilton, N. Y.	185	
48.	Yorkville, O.	180	
49.	Desloge, Mo.	175	
50.	Harrah, Okla.	175	
51.	Pittsburgh, Pa. (South)	175	
52.	Washington, D. C.	175	
53.	Milwaukee, Wis.	170	
54.	Woodhaven, N. Y.	170	
55.	Trenton, N. J.	165	
56.	Racine, Wis.	160	
57.	Curtis Bay, Md.	150	
58.	Lancaster, N. Y.	150	
59.	St. Paul, Minn.	150	
60.	Kansas City, Kans.	145	
61.	Danbury, Conn.	140	
62.	East St. Louis, Mo.	135	
63.	Hartford, Conn.	115	
64.	McAdoo, Pa.	115	
65.	Northampton, Pa.	115	
66.	Peoria, Ill.	115	
67.	Whitestone, N. Y.	115	
68.	Chester, Pa.	110	
69.	Thomas, W. Va.	110	
70.	Glastonbury, Conn.	100	
71.	Nanticoke, N. Y.	100	
72.	Ramey, Pa.	100	
73.	West Park	100	
74.	Arnold, Pa.	95	
75.	Braddock, Pa.	95	
76.	Erie, Pa.	95	
77.	St. Michael, Pa.	95	
78.	Wheeling, W. Va.	95	
79.	Lawrence, Mass.	85	
80.	Toledo, O.	80	
81.	Minersville, Pa.	75	
82.	Portland, Oreg.	75	
83.	Scranton, Pa.	75	
84.	Mt. Carmel, Pa.	65	
85.	Vandergrift, Pa.	65	
86.	Auburn, N. Y.	60	
87.	Camden, N. J.	55	
88.	Dawson, Pa.	55	
89.	Gary, Ind.	50	
90.	Granville, N. Y.	50	
91.	Keipert, Pa.	50	
92.	Majestic, Ky.	50	
93.	New Castle, Pa.	50	
94.	Palmer, Mass.	50	
95.	Phoenixville, Pa.	50	
96.	Simpson, Pa.	50	
97.	Smoke Run, Pa.	50	
98.	Taylorville, Ill.	50	
99.	West Easton, Pa.	50	
100.	West Pullman, Ill.	50	
101.	Wilkesbarre, Pa.	50	
102.	Bridgeport, Conn.	45	
103.	Spring Valley, N. Y.	37	
104.	St. Francois, Mo.	30	
105.	Bairdford, Pa.	35	
106.	Buffalo, N. Y.	35	
107.	Decatur, Ill.	35	
108.	Whitinsville, Mass.	35	
109.	Bentleyville, Pa.	25	
110.	Johnstown, Pa.	25	
111.	Plainsboro, N. J.	25	
112.	Putnam, Conn.	25	
113.	Rutland, Vt.	25	
114.	Turners Falls, Mass.	25	
115.	Unity Station, Pa.	25	
116.	Warren, R. I.	25	
117.	Webster, Mass.	25	
118.	West Rutlan, Vt.	25	
119.	Worcester, Mass.	25	
120.	Adams, Mass.	20	
121.	Mahanoy City, Pa.	20	
122.	Augusta, Ga.	15	
123.	Binghamton, N. Y.	15	
124.	Des Moines, Ia.	15	
125.	Youngstown, O.	15	
126.	Westbury, N. Y.	15	
127.	Auburn, Wash.	10	
128.	Blue Stores, N. Y.	10	
129.	Crabtree, Pa.	10	
130.	Crompton, R. I.	10	
131.	East Douglas, Mass.	10	
132.	Harrison, N. J.	10	
133.	Little Falls, N. Y.	10	
134.	Long Island, N. Y.	10	
135.	Malvern, Pa.	10	
136.	Mönessen, Pa.	10	
137.	Northumberland, Pa.	10	
138.	Oxford Furnace, N. J.	10	
139.	Parksville, N. Y.	10	
140.	Ramsen, N. Y.	10	
141.	Rockland Lake, N. Y.	10	
142.	Sayesville, R. I.	10	
143.	Taylor, Pa.	10	
144.	Washington Depot, Conn.	10	
145.	Wellsburg, W. Va.	10	
146.	Westerly, R. I.	10	
147.	Williamstown, N. J.	10	
148.	Cambria, Pa.	5	
149.	Elmira, N. Y.	5	
150.	Garfield, N. J.	5	
151.	Hadley, Mass.	5	
152.	Nemacolin, Pa.	5	
153.	Olyphant, Pa.	5	
154.	Ontario, Canada	5	
155.	Waterville, Pa.	5	

Не ждіть на нікого!

Не здавайтесь на нікого поміч!

Орґанізуйте позичку у Вашій місцевости самі сейчас!

Гроші висилайте на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (Dept. 2)
1901 Columbia Rd., N. W.
Washington, D. C.

ГРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.)
1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.
ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ. БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА 100 ДОЛЯРІВ

ДО ЗАГАЛУ УКРАЇНЦІВ З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА. І ОКОЛИЦІ.

Отсею дорогою подаєсь до відома, що **„Ліґа Українців Американських Сітізенів і бувших жовнірів американської армії" разом з Січовою Орґанізацією у Філядельфії, Па., при співучасти усіх Товариств і Братств**

— устроює —

ВЕЛИЧАВЕ ВСЕНАРОДНЕ ВЧЕ

В ЧЕТВЕР, ДНЯ 24-ГО ПАДОЛИСТА (НОВЕМБРА) 1921. о годині 1-шій пополудни в „Метрополітен Гол", 717 Фермавт Аве., Філядельфія, Па.

На вічу буде промовляти **Др. Лука Мишуга,** та кілька визначних бесідників.

Того самого дня перед вічем о годині 10-тій рано відправиться соборна Служба Божа і панахида при співучасти доколичного духовенства за полягших героїв за волю України. Потім усі удадуться на віче.

Український Народе:

Чи довго нам еще стояти з заложеними руками та приглядатись зимнокровно на муки, яких дізнає наші поневолений народ від відвічного ворога та ката Ляха. Чи знайдесь між нами яке закаменіле серце, аби незапротестувало проти тих страшних насильств та звірств. Ні і еще раз ні! Ми усі, як один муж, мусимо стати того дня до оборони наших поневолених братів та сестер і їх діточок. Наш грімкий голос мусить того дня відбитись не тільки об мури Вашінґтону, але мусить рознестись по цілому світу. Се буде голос розпуки. Ми мусимо запитатись світа, чому нас закуто в страшні ляцькі кайдани, тоді, як другим поневоленим народам давано волю та свободу. — Длятого на сім вічу не повинно бракнути нікого, хто тільки почуває себе вірним сином та донькою України. — Для зволочі, яка відноситься неприхильно до української справи, вступу нема.

271-72 **Вічевий Комітет.**

ЯК ЛЯХО-ТАТАРИ ПЕРЕВОДИЛИ ЛЯЦЬКУ КОНСКРИПЦІЮ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

З днем 30. вересня с. р. Ляхи почали переводити в цілій Галичині спис населення, грунту, худоби, будинків і т. д.

Річ ясна, що Ляхи хотіли перевести спис населення так, щоби показати перед світом, що ніби в Галичині їх є стільки Ляхів що й Українців або й більше, і що тому Галичина має належати їм.

Щобиж Українці не записались у вічну і безпросвітну неволю, то краю розкинено українські відозви в яких взивається, щоб українське населення уникало конскрипційних комісарів; аби прямо скривалося і не далося записати, мовчки, що коли ціла громада не схоче записатись, то нікому нічого не станеться, а хто записався би, той викінди української справи, той зрадник українського народа, той ворог своїм дітям.

Відозви ці зробили свою роботу. Українське населенне поставилось до польської конскрипції ворожо, наслідком чого Ляхи ужили проти Українців острих кроків, варварських кроків.

З цілию конскрипції Ляхи зовсім не скоювалися. Прим. в Ярцеві, повіт Томашів, на Холмщині, головний конскрипційний комісар до своїх комісарчуків заявив таке: —

„Ви повинні подбати, щоби число польського населення на конскрипційних листах піднести найменьше до 80 проц. Як буде зголошуватись 10 Українців, то записати треба 8 Поляками, а 2 Русинами. Тим робом осягнемо своє".

Не дивно отже, що Українці не давались записувати. Зате дичіла ляшня допускалась на Українцях всяких нелюдських надужить, які отсей й подаємо за старокраєвими часописями:

РОГАТИНЩИНА.

Дня 7. ц. м. в Рогатині жандарми побили Кулик Теклю, Федину Василя, решта 24 годинним арештом приневолені до підпису конскрипційного аркуша, а саме: Біленький Лев, Велитович Василь, Паньківський Василь, Демчишин Катерина, Іваєвич Теодор, Собко Юстина.

В Бабухові дня 7. ц. м. відділ 6. п. уланів в Бережан, до 60 люда, почав перепис. Забрано дві фіри добра і відвезено до Бережан. У Івана Кордеса вовнірі забрали штани, вартости 10.000 марок; у Марії Скребач масло і яйця; у Василя Баная розбили колодку і забрали карчеві артикули; у Івана Забітача забрали жито; у Миколи Маслійчука розбили комору і забрали горох і харчі; у Марії Сас розбили комору і взяли діжку сира; у жінки Івана Саса, що лежала хора, розбили комору і забрали 50 кг. муки, масло і сир; у Теклі Скибак розбили комору; у Михайла Драгана розбили комору і забрали горох, кукурудзу, муку, Ірину Кіценюк побили так, що вона, покровавлена; перед дальшими знущанями втікла через вікно; у неї забрали одіж і збіже; у Степана Наконечного розбили колодку; 10. ц. м. напали в ночі на вдову Марію Трояновську, вона сховалася, а вовніри забрали 50 кг. гороху, масло й сир.

В Вербівцях командант відділу уланів, після конференції з конскрипційним комісарем, звернувся до війську, словами: „Чего стоіше?" На це гасло розбігліся жовніри по селі. Командантом цего відділу був підкомісар роганківської жандармерії Гляйц. Він то мав з конскрипційною комісаркою учителькою Міллер оттакуу цікаву розмову: „Чи вписуються?" На це комісарка відповіла, що ні. „То треба обіцяти бідним по два три морга поля, а богатим цукор". На це відповіла йому комісарка: „Вес те я роблю, але кабани не хочуть вписуватися". У Івана Хариша в його неприсутности забрали овес і харчі. У Таньки Білоус розбили скриню і забрали нові черевики, золоті і срібні австрійські монети.

В селі Підгороде ходили уланы 5 годин по домах; вони застали в хатах переважно жінок. Стару 63-літну Гілоську Когут, що лежала хора в ліжку, побили та копали ногами за це, що словами протестувала проти грабежі. Недуга її в наслідок побоїв погіршалася так, що її відвезли до лікаря в Рогатині. Дівчину Марусю Кунь витрутили з її хати і побили, а зі скрині забрали 10.000 марок. У Михайла Стісака забрали все білля, 200 кг. яблок і 100 кг. пшениці та інші річи вартости яких 100.000 марок; біля вдову Лопатяку та Жидівку Фриду Альтман за це, що не давали грабити маніпросів та сірників. Абрумка Ротен тягали за бороду та казали чистити коні.

В Рогатині староста Франковські відмовив директорови „Народньої Торговлі" Дудкевичеви приділу нафти, соли і цукуру, мотивуючи це тим, що люде не вписувалися.

ЯРОСЛАВЩИНА.

Мешканці села Кореніці вже тиждень ночують по більшій части по полях, бо по селі навіть ночами ходить жандармерія з комісарами.

Село Согорів відмовилося взяти участь в переписі. Комісарі грозять прислати військо. Селяне посилають конскрипційних комісарів до метрикальних книг, якщо їм о спис людий ходить, а самі ніяких підписів не дають. Жандарми силою і насильно заставляють, кого зловлять, записуватися.

Вже від хати до хати ходить по селі Ришковій волі місцевий конскрипційний комісар, учитель, з польським академіком і жандармами і силою, приставляючи багнети до грудей, каже селянам давати підписи на аркушах, на яких без чиєнебудь згоди самі пишуть людей Поляками, а в найліпшому разі „Русинами". На питання селян, на що списують, жандарм відповідає: „Тобі хлопе до того зась, кажуть писати, то й пишіть так, як кажуть".

СОКАЛЬЩИНА.

Приневолені до конскрипції, йдуть жінки до запису замість чоловіків і заявляють, що писати не вміють. В кождому селі по 8 жандармів. Війта в Бендюги побито до крови за це, що конче домагався записати його Українцем Леся Шульгана з Христиновця арештовано, а при ревізії забрано йому 2.000 марок. Спроваджено його до старостве в Сокалі, потому до арешту. Всіх інтеліґентів, що відмовили підпису, закликує староство до підпису під загрозою 3 днів арешту. Переведено дня 12. ц. м. ревізії у д-ра Семенчука в Свитажеві, у директора „Кредитового Товариства" Мазурка в Сокалі і урядників того товариства Коцка.

Арештовано священиків: Ковальського з Ванева, Голіяна з Осердова, Кашубінського з Угринова, Трешневики з Хороброго і Давидовича з Тартакова.

БОБРЕЧЧИНА.

В доповненню вісток про конскрипцію в бобрецькому повіті (180 ч. „Вперед") доносять нам, що в селі Підярові, жандармерія змушувала людей ріжними погрозами до підпису, а на випадок опору казала приготовити підводи для арештованих. Дня 7. ц. м. явився в селі жандарм з Миколаєва і зарядив поставити варту з самих радних громадських при шкільному будинку, де у урядував комісар.

ТХ ПРИКМЕТИ УСУНУЛИ РІЖНИЦЮ ЦІНИ НА ЦИҐАРЕТКАХ

BEECH NUT CIGARETTES

ХОЧЕШ ЧИ НЕ ХОЧЕШ А МУСИШ ТХ ЛЮБИТИ!

20 for 15¢

P. Lorillard Co.

СТАНИСЛАВВ.

П. І. Желехівский, урядник державної поліції зі Станиславова, прислав нам спростування нотатки, поміщеної в 176 числі „Вперед" з дня 4. ц. м. в якому пише: „Неправдою є, щоби конскрипційний комісар в Станиславові вписав проти моєї волі мою родину в місце української народности, на польську народність, натомість правдою є, що комісар вписав до конскрипційного аркуша так як це подала йому моя жінка. Підчас конскрипційного перепису мене зовсім в дома не було. — І Желехівський"

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

До Буська прибув урядник із старостве в Камінці Струмиловій, уоружений в револьвер. Коли входив до хати, клав револьвер на стіл, ставив кілька питань і казав підписуватися. Коли його питано, чому не позволяє виповняти рубрик про національність і мову особисто, відповідав: „Це виповните пізніще в жандармерії".

У ЛЬВОВІ.

В конскрипційному комісаріяті при вул. Рутовского виповнено карний реєстр д-ровн В. Мацькевичеви, урядникови „Земельного Гіпотечного Банку" за це, що написав по українськи на аркуші, що його конскрипція не обовязує. Комісар заявив, що по українськи читати не вміє і з карним реєстром відіслав його зараз до сусідної кімнати. Там йому заявив знову поліційний комісар, що вже має до діла з поліцією і буде відставлений за опір на поліцію і там посидить так довго, доки не виповнить аркуша, при чому предложив йому написати під сподом аркуша, що на конскрипцію згодився під примусом. В рубриці належність згодився комісар написати „Східна Галичина" і зазначив, що конскрипційний комісар може там написати потім, що вважатиме відповідним. В той спосіб записано д-ра Мацькевича.

ДРОГОБИЧЧИНА.

В Оровім жандарми зганяли людей до конскрипції. — В Трускавці арештовано селянина Гуту і засуджена на 7 днів арешту.

В Дрогобичі комісар староства д-р Шніцель кождого дня засуджує кількох людей на арешт. Непідписання конскрипційного аркуша кваліфікує він як „опір владзі" та приміняє „Другеп-патент". Цей комісар або не знає закону, або надуживає своєї влади.

РОГАТИНЩИНА.

Досі на 103 сіл списано всего населення в 20 селах, а по відчисленню с. Козар, де комісареви відібрано всі конскрипційні списи, остає сьогодня всего 19 сіл (неточно) записаних. Від конскрипції відмовилися майже всі польські села і мазурські колонії (пр. Журів, Радванів, Городків, Григорів, Славентин, Скоромохи нові і др. По селах є військо. По деяких селах жовніри самі вели протиконскрипційну аґітацію (Підгороде, Черче, Заланів). Комісарі по більшій частині ходили списувати населення в ночі, аж до 4 год. рано. Жовніри будили селян биттям шиб, а коли ніхто не відзивався, влазили до хат і брали, що попало в Пукові, Явчу, Підгородю, Черчу, Заланові, Путятинцях, Бабухові, Конюшках і др.). В Пукові знищено село кавалерією і арештовано 20 осіб, яких по дводенним арешті випущено. Кромі цих арештовані священика Соловій, селяне Сверида і Бандурка сидять досі. Найбільше знищено майно Сверди. В с. Бабухові арештовано війта Гринцишина. В с. Конюшках понищено кількох господарів і свящ. Рудницького. В. м. Бурштині за проводом купчика Гоцана вписалося кількох міщан. В с. Бовшові досі вписалося ледви 8 господарів. Скоморохи, Славятин, Свистільники понищені військом, вписаних заледви по кількох з села. С. Стратин з околицею не вписалося зовсім, так що навіть до деяких сіл комісарі ще досі не заходили. На залужу комісар списував сам без зізнань селян. Бито по лиці ґімназиста Шмулька за те, що мовчав на запити комісара. В с. Беньківці не вписався ніхто, крім римо-католиків. В місточку Книгиничі побили жандарми 5 господарів, між ними Василя Хомина (цей бідачиско дістав вже до тисячу буків від 1919 р.), якого побитого жандарми викинули до рова і заборонили до нього приступати. Арештовано Івана Поридка. В Явчу ограблено селян Маковського, Цапа, Левицьких і Сьому. Комісарем тамошній учитель, школа замкнена вже 4 тиждень. В Долинянах записаних всего 8 господарів. В Помолятах 20. Більшість вписалася по селах: Висла, Валючин, Оскресіці, Чернів, Вишнів, Бакшівці, Демянів, Бурштин (всіх 19). В инших селах списаних можна почислити на пальцях.

ГОРОДЕНЩИНА.

До Торговиці пільної прийшов відділ кавалерії, який пообоями і накладанням контрибуції зневолює селян вписуватися. В селі Глушкові також при жандармській помочі вдалося дещо списати та виготовлені вже акти хтось таємно викрав. В звязку з цим переведено ряд ревізій і на знані доноси арештовано студ. Ю. Мелимуку, на якого складено вину невдачі в тих двох селах, а пізніще і П. Регушу. До с. Рашкова прийшов також відділ уланів. Комісарі виповнюють друки самовільно. Деякі з них на заяву Українець" пишуть лише „Русін", а про приналежність всі вони й не питають нікого, а пишуть самі „Польска".

СНЯТИНЩИНА.

В справах конскрипції прибув до села Белелуї станіславівський воєвода Юристовскі, а зараз по його відїзді прибув ескадрон кавалерії з машиновими крісами. З села приганяно до Снятина 12 жінок з дітьми і 2 чоловіків, яких записано. Комісарі М. Керніцкі і Олумбовіч дістали нервових атаків.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

В Добротворі всі відмовилися від конскрипції мимо того, що жандарми і поліція докладали всіх старань, щоби примусити до виповнювання ліст. Коли це не помогло, спровадженко військо. На кождому обійстю приміщено по двох жовнірів і по два коні. В асистенції війська комісарі самі виповнили ліст.

СКАЛАТЩИНА.

В селі Камянках комісар всіх Українців, яких назвища кінчаються на „ський" і „цький" записав Поляками, решту „Русинами".

КОСІВЩИНА.

В Кутах улани з офіцером на чолі заїхали в часі, коли Жиди відправляли з приводу свята молитви, вибили піками вікна, а Жидів страшили погромом.

В Кутах старих забирало овес, сіно, казали людям зносити собі яблока і грозили війтови, що дістане 50 нагаїв, як не принесе їх на час, а на старокутській толоці забрали барана та побили пастуха.

В Кобаках діялося подібне, забрано добра на кілька фір.

В Смоднім, коло Косова взяли вола.

Що діється в горах, ще не знати.

ПЕРЕМИШЛЯНЩИНА.

В селі Полтава зелізничий підур, Матвій Михалюк і зелізничник Степан Час виповнили конскрипційні карти в цей спосіб, що в рубриках: „приналежність" написали: „на разі жадна", а в рубриці „заняття до війни і теперішне": „до 1919 р. зелізничий підурядник, тепер не повнить служби лиш тому, що є Українцем". Це так обурило місцеву учительку Грибову, яка була комісарем, що зараз відіслала друки на постерунок жандармерії в Задвірю. Другого дня ранком прийшов командант постерунку Петро Вуйцік з жандармом, але тому, що не застали названих в дома, перевели ревізію в Михалюка, яка тревала від год. 6.30 — 11 в полудне, закидаючи його жінці, що її муж списує хлопців до „Соколув". До дочки знову, яка училася до матури, звернувся культурний україно жер Вуйцік зі словами: „По що вам учіць сєвн? Науччелі, попі і адвокаци ваші сонн найвенкшимі здрайцамі польскего панства. Ваш мовнік — то паршива овца. Ми кусіні вписують паршивих овців виніщуць, бо оне запаршивєон всистких". Так само перевели ревізію у селянина Гринька Панькова. Другого дня арештували Михалюка і Чиса і відвезли до Перемишля.

ЯВОРІВЩИНА.

В день конскрипції(1. жовтня, селяне в Щеплотах усі скрилися по полях і лісах. В неділю по полудни слідуючого дня комісар спровадив кінницю, що розташувалася по столах селян. Хапали, тягнули, що хотілі, збіже, пашу і зробили лови на гуси, кури, яйця, сир, масло, хліб і т. п. В ночі знасилували в домі сиріт троє дівчат. Арештували Г. Дашевського і Ф. Роїка та відставили їх до старостве в Яворові. Там передержали їх в тюрмі через 4 дні. В яворській тюрмі не стало місць для арештованих.

В ДИТИНЯЧУ ФЛЯЩИНУ? ЯКИЙ КОРМ ВЛИВАЄТЕ

Єсли ви не всилі кормити своєї дитини, постарайтеся про корм повний поживи і легкий в травлінню наче вашої груди молоко. Давайте свому дитяти

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

найкраща пожива для дітий — яку вживають більш шістдесять два роки сотки тисяч жінок.

THE BORDEN COMPANY

Borden Building New York

0142 No. 15

Таки СЕГОДНЯ відітніть сей купон і вишліть почтою, а дістанете ДАРОМ книжочку про ПЛЕКАННЄ ДІТИЙ, де сказано як належить заходитись з дитиною. Також найдете там на рідній мові пояснення про кормленне.

Назвиско .....

Адреса .....

ЖАДАЙТЕ ТІ!

Уважайте, щоби рибалка як „ЗНАЯ ДОСКОНАЛОСТИ" находився на кождій фляшці емульсії яку купуєте. Значить, що все буде-те домагатись

SCOTT-A ЕМУЛЬСІЇ

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

— ТАКОЖ У ФАБРИКАНТІВ —

KI-MOIDS

(Таблетки або зерниті)

НА НЕСТРАВНІСТЬ

20-25 К

CUNARD-ANCHOR

Найбільші, найкращі кораблі в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідній міст знаходиться наш місцевий агент.

До Польщі, Литви, України і всіх прибалтійських країв через Гамбурґ:

SAXONIA ..... Dec. 8

Каб'на $145.00. III. кляса $103.50. Такса $5.00

ЧЕРЕЗ CHERBOURG & SOUTHAMPTON, LIVERPOOL & GLASGOW

CARMANIA ..... Dec. 3

ALBANIA ..... Dec. 10

COLUMBIA ..... Dec. 10

AQUITANIA ..... Dec. 13

Через Анґлію або Гамбурґ до Данцигу $106.50; Ліґавы $110.00. Такса $5.00.

HELP WANTED MALE

ПОТРІБНО МУЩИН

ПАРУ ЗДОРОВО ЗБУДОВАНИХ АМЕРИКАНСЬКИХ СИТИЗЕНІВ, МІЖ 21 І 35 ЛІТ, ДО ЗАНЯТТЯ НА НАШИХ ДОСТАВЛЯЮЧИХ ВОЗАХ.

СТАЛЕ ЗАНЯТЯ ДЛЯ ТИХ КОТРІ ОКАЖУТЬСЯ СПОСІБНИМИ.

ГОЛОСІТЬСЯ ДО БУДЬКОТРОГО НАШОГО ЛЬОКАЛЬНОГО ОФІСУ. 72—

BORDENS FARM PRODUCTS COMPANY, INC.

НАУКОВА ПРАЦЯ У КИЄВІ.

Українська преса приносить звістки, які свідчать, що наукова праця у Києві не дивлячись на нечувано тяжкі умови економічні й політичні московсько-большевицького окупаційного режиму, не припинилась.

Про се свідчать київські видання, які недавно одержано у Львові. Найцікавійшим є „Звідомлення про діяльність української Академії Наук у Києві до 1. січня 1920" та „Головніші правила українського правопису", ухвалені офіційно Академією. Короткий зміст свого звідомлення подав д. Юрій Полянський в своїй статті „Українська Академія Наук в Києві" вміщеній в ч. 192. і 193. „Українського Вісника". Справа розгляду академічних правил правопису присвятив на сторінках тієї газети в ч. 194 і 195. відомий український учений М. Возняк статтю „Академічний правопис", в якій висловив свої спостереження із західно-українського становища.

На його думку для „святої землі" Галицька земля повинна приняти всі правила академічного правопису за виїмкою 4. правила про апостроф, непотрібний з огляду на свою непрактичність та неестетичність". При добрій волі й уступках можна приготовити грунт на недалеку реформу теперішнього академічного правопису в такім напрямі, щоб зреформований правопис принявся загально. Зміст сеї реформи крім апострофа мусить охопити правопис чужих слів в українській мові.

Із видань Українського Наукового Товариства в Києві згадаємо про такі книжки:

1) М. Шарлемань. Звірі України. Київ, 1920, під редагованнем академика М. Кащенка.

2) І. Щоголів. Словник української ентомольоґічної номенклятури. Матеріяли до української природничої термінольоґії, т. І. Київ, 1920.

3) Російсько-український медичний словник. Матеріяли до української медичної термінольоґії. Зібрані і видаваний під редакцією В. Галина. Київ, 1920, 144 сторін.

4) „Зоольоґічний журнал України", під редакцією М. Шарлеманя. Державне видавництво. Київ, 1921.

Всі вони мають велику наукову вартість і є цінною вкладкою в скарбницю української науки.

Нові книжки по зоольоґії на Україні.

„Книгоспілка" друкує тепер такі книжки: Е. Гекель: „Природа і люде" (переклад з німецької мови); Е. Гекель: „Світова загадка" (переклад з німецької мови під редагованнем М. Шарлеманя). В. Бельше: „Походженнє людини" (під редакцією О. Алеша).

Цілком виготовлено до друку: „Походженнє родів" Ч. Дарвіна, та „Краса природи" Д. Леббока (переклади з анґлійської мови Л. Шульгиної під редакцією М. Шарлеманя).

„Переліт птахів" д-ра В. Екарта (переклад з німецької мови під редагованнем М. Шарлеманя), „Акваріюм" Шмідта та „Історія зоольоґії" Бурхарта.

Літературна комісія відділу природничих наук готовить до друку підручник зоольоґії для другого ступеня нав'чання, який склав Марченко.

Член Зоольоґічної Секції Українського Наукового Т-ва Паранов'ня з поручення секції орґанізував у гирлі Дніпра постійний пункт для спостережень перелітуптах, життя риб, комах і т. п. З комах найпильнійшу увагу Паранов'ня звертає на прокрилців, про яких життя на Україні майже зовсім нічого не знаємо.

НОВІ КНИЖКИ.

„Поза межами болю", др. Осипа Турянського ..... .50

„Земля", повість Ольги Кобилянської, брошур. $1.25, в оправі $1.50

„Царівна", повість Ольги Кобилянської, брошур. $1.25, в оправі $1.50, в люксусовій оправі $2.00

„Скошена лілія", трагедія от. Гі. Думича ..... .50

Замовлення і гроші належить слати на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,

30 E. 7th Street. New York, N. Y.

ПОЕТ.

Був собі раз один хлопець дуже бідний — такий бідний, що цілком нічого не мав. Він ходив собі з села до села, з міста до міста, — часто блукав лісами та полями.

Одного разу найшов він на високу гору, що на ній сидів орел.

Орел дав йому одно своє перо.

Коли хлопець виходив, зранився в груди й кров пролила з рани.

Він затяв перо й почав на стіні скелі, вмочивши орлине перо в своїй крови, писати дуже гарні річи. І довго так був на сій горі й писав орлиним пером. Відтак забажав знову зійти між людий — орел зніс його на своїх крилах на долину.

І знову ходив хлопець із кріваваною раною по всьмсвіті, а де прийшов, писав орлиним пером, умоченим у своїй крови, на скелях, на стінах хат, у лісі на біленькій корі берези.

А писав так гарно про се, як люди люблять одні других, як дерева розмавляють, як птачки купаються в ранній росі, та співають сходячому сонцю! А вже найкрасше писав про тую долю нещасних сиріт і так їх жалував, що його власні сльози падали на сі букви й застигали правдивими перлами. І читали люде сі слова й дивувалися хлопцеви та тішилися ним і думали, що добре в країні, де є такі люди.

І назвали його поетом.

Раз забажали люде відзначитися хлопцеви за його труд кровавий.

Прибігли кравці й шевці та убрали його гарно, кухарі нагодували.

Прийшов лікар і перевязав рану, щоби кров, що спливала, не томила молоденького серця, та заборонив остро писати кровю щонебудь. Купець приніс у гарнім каламарі чорнило, а золотник оправив орлине перо та прибрав самоцвітом.

А володар сеї країни запросив поета до себе, подарував йому золоте крісло та іменував членом своєї ради.

Незадовго забув поет, за що люде так обдарували і вивисшили його і він перестав писати; займався справами держави, заключав угоди з купцями, дороблявся маєтку.

Залюбки розпирався на своїм золотім кріслі. А люди цілої країни посуміли та казали, що богато красше було би, коли сей поет, ще як обдертий хлопчина блукався по світі та кровю зпід серця свойого писав і сльзами-перлами плакав.

Ганн.

НАЙНОВІШИЙ КИТАЙСЬКИЙ МАГАЗИН СТОЧОГО БАЗАРУ ВИШИТЕ КОНДОНУ

ДПРОМ SICHOY BAZAR

34 E. 7-TH ST. NEW YORK, N. Y.

НА СВЯТА ДО РІДНОГО КРАЮ

ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ ЧЕРЕЗ:

ГАМБУРҐ, БРЕМЕН, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ГДАНСЬК

Старанна опіка і чесна обслуга. Каюти на 2, 4 і 6 осіб даємо для всіх на кождім кораблі. Пашпорти і всі документи виробляємо без клопотів для вас.

ГРОШІ ДЛЯ ВАШОЇ РОДИНИ ЯК СВЯТОЧНИЙ ДАРУНОК

перешлемо Вам скоро і під ґарантією, так, що Ваша Родина отримає за три або чотири тижні. Наша шість-літна чесна і совісна обслуга нехай буде для Вас найліпшою запорукою. В кождій справі вдавайтеся до своєї рідної інституції а не до чужих. Адресуйте:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

520 East 6th Street, NEW YORK, N. Y.

322 North 8th Street PHILADELPHIA, PA.

ЗА УПРАВУ БЮРА: АНТІН ПАШУК, пред.

ДОЛЯРИ на СВЯТА

Коли хочете, щоби Ваші рідні в краю дістали на свята від Вас в дарунку АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ, голосіться до нас. Ми пересилаємо і доручуємо в краю ДОЛЯРИ.

ПОВЕРТАЮЧИХ ДО КРАЮ,

котрі ще на свята бажають бути в домах, відсилаємо як найлішими кораблями. Виробляємо паспорти, помагаємо у всіх справах зв'язаних з подорожию, та дбаємо всьо для добра, користи і вигоди наших клієнтів.

Приймаємо ощадности і платимо 4 процент ріжно. Полагоджуємо всякі нотаріяльні сторонства і американські справи.

Банк отворений кождого дня до години 8-ої вечер, крім неділь і свят. Голоситься особисто або листовно до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧИТАЧІВ.

Книгарня Українського Народного Союза в Ню Йорку має найбільший склад а й вибір українських книжок і продає їх по можливо найнизших цінах.

Пишіть по катальог книжок на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, - New York, N. Y.

UNITED AMERICAN LINES INC. JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

ПРЯМО З НЮ ЙОРКУ ДО ГАМБУРГА.

Найкоротше получение до всіх портів Центральної Европи

ЩОТИЖДНЕВІ ВІДІЗДИ ЩО ЧЕТВЕРГ

з Pier No. 86, No. River; 46th St., New York-Nord 12. год. в пол.

"MOUNT CLAY" "HANSA"
"MOUNT CARROLL" "BAYERN"
"MOUNT CLINTON" "WUERRTEMBERG"

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на всіх повисших кораблях. Обширні ідальні, галі розрускові і спацерові поклади для умітну подорожних 3-ої класи. На кораблях HANSA і BAYERN є кілька спацияльних виставних кабін. Для забезпечення собі шифкарти пишіть до наших аґентів або

UNITED AMERICAN LINES, Inc..
39 BROADWAY, NEW YORK.

РОДИМЦІ-УКРАЇНЦІ!

„Кобзар" Тараса Шевченка — се наша свята книга. І що „Біблія" в хаті християнина, те „Кобзар" в хаті Українця!

Ся свята книга „Кобзар" повинна бути в кождій хочби і найбіднійшій, українській хаті. Не маєш її, Сестро, Брате, — так сейчас замовляй одну із сих:

„Кобзар" в 1-ім томі, брошурований, давнійше $1.00, тепер ..... $ 80
„Кобзар" в 2-ох томах, брошур., давнійше $1.75, тепер 1.50
„Кобзар" в 3-ох томах, брошур., давнійше $7.00, тепер 5.00
„Кобзар" в 3-ох томах, в оправі, давнійше $9.00, тепер 6.50
„Кобзар" в 5-ох томах, брошур., давнійше $10.00, тепер 8.00
„Кобзар" в 5-ох томах, в полот. оправі, давнійше $15.00, тепер 10.00

Замовлення і гроши належить посилати на адресу.

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, - - - New York, N. Y.

РІЗДВЯНІ СВЯТА.

Чим Свята суть для Вас?

Щастя і веселої радости?

Тим чим вони суть майже для кождого.

Однак чим вони суть для тих котрі в потребі?

Маєте в них приятелів або родини, котрих думаєте незабути сього року грошевою посилкою?

ЗРОБІТЬ СЕ ТЕПЕР поки маєте час.

Наші ціни завсіди найтанші — дайте нам спромогу помогти Вам.

FIRST NATIONAL BANK
SCRANTON, PA.

Найбільший Банк в Північно-східній Пенсилвенії.

„Під державною контролею".

ДОПИСІ

ГАМТРАМК, МІШ.

Народне віче.

Дня 16. жовтня б. р. за стараннєм нашого священика о. Добротвора і кількох тутешних переселенців були скликані надзвичайні загальні збори, на котрих зістав вибраний комітет, уповажнений до збірки грошей на закупно бондів Української Галицької Республики. До того комітету увійшли: о. Д. Добротвор, предс.; Іван Заблоцький, кас.; Николай Крук, секр.; Семен Лебедь, Теодор Мусій, Олекса Чорний і Андрій Патра, контрольори.

Рівночасно ухвалено скликати загальне народне віче, на котре постановлено запросити вашінґтонського представника нашого правительства, д-ра Л. Мишугу.

В неділю, 30. жовтня, о 2-гій годині пополудни „Українська Хата" була набита по беремя цікавим народом. Не бракувало тут і наших противників, котрі мабуть думали зробити з д-ром Мишугою таку штучку, яку зроблено з д-ром Цегельським у Клівленді. Але їх бажанне не сповнилось...

Председатель тутешного комітету, о. Добротвор, привитав зібраних короткою промовою, представив ціль віча і попросив вибраний і уповажнений до збірки комітет, аби заняв призначені для себе місця, а відтак попросив до голосу д-ра Мишугу.

Др. Л. Мишуга, зложивши привіт в імени галицького правительства під проводом д-ра Петрушевича, заявив, що не за долярами він приїхав до нас, а поділитися з нами сим, що в його серци склалося. Його щирі слова зворушили неодного до сліз. Про згадку у строю за часів українського правительства на нашій рідній земли здавалося, що неначе якийсь лагідний вітрець повів, бо можна було бачити, як неодин з присутних втирав у себе сей вільний лагідний воздух і неодному майнула думка, що коли би наш край визволився з ляцької кормиги, то він на крилах злетів би до свого рідного гнізда. Неодин вічевик затискав також зуби з лютости, коли почув про кривди, які Ляшня робить нашим братам у їх рідній хаті. В своїй півторагодинній промові шановний бесідник розказав про всі важні походи і переговори, де які були, і так усе представив ясно, що і наші противники не мали що говорити, лиш головами кивали. При кінци промовець обяснив пляни нашого правительства і завзивав людий, аби помогли сему правительству, котре бореться за визвободженне нашої рідної краіни з ляцької неволі. Бо коли наші братти віддають усе, що мають, і свої буйні голови кладуть на жертвенник вітчини, а другі по тюрмах валяються і по чужині скитаються та з голоду гинуть, то ми тут не повинні бодай хоть маленької суми пожалувати на ратунок своєї вітчини.

По скінченню інтересної промови д-ра Мишуги, перериваної зчаста оплесками, предсідатель попросив, аби присутні зголошувалися до слова. Говорив п. М. Гарматюк, котрий заохочував присутних до національної пошини, а по нім мав бесіду п. Ґ. Крупка, котрий дав красний примір з історії про шкоцького, короля Ґ. павука. Той король шість разів пробував відбити свою вітчину від неприятеля і все йому не вдавалося. Він уже стратив був надію, аж спостеріг раз павука, який гойдався поміж двома деревами. Обсервуючи того павука, король запримітив, що він шість разів намагався звязати свою сітку між обома деревами, але все надармо. Аж за семим разом неструдженою павукови вдалоєя перекинути свою павутину з одного дерева на друге. Се було для того короля наукою. Він семий раз спробував своєї сили, зібрав докупи всю свою армію, вдарив відважно на ворога і відніс світлу побіду. Такеамо і ми, Українці, не повинні падати на дусі, але взятись усіми силами до праці, а з певностию побідимо! ...

По сім зголосився до слова один з Лейбових попихачів, котрий дав запит, чи наше правительство удавалося коли з просьбою о поміч до большевиків. Др. Мишуга відповів, що ні, і чому ні, та представив, де і які переговори були. Справа була дуже ясна, однак нашому комісареви се не сподобалося, бо він зі своєю армією на се не прийшов, аби бути спокійним і не зробити жадної аварури. Отож він попросив о слово, а що др. Мишуга уважав його за чесного чоловіка, то просив, аби йому позволено говорити. Згаданий комісар, тов. Соболь, виняв зпід пахи цілий оберемок большевицьких „Ежедневних Вістий" і книжку „Рік на Великій Україні" та став доказувати д-рови Мишузі, що він говорив неправду. Др. Мишуга хотів йому щось відповісти, але змобілізована большевицька голота почала метушню і хотіла ціле віче розбити. Та тут, мов зпід землі, зявилася сторож безпеченства, а наш комісар, немов щур, кинувся взад шукати за місячною норою. Не знайшовши її, він опинився в руках сторожа, а решта ворохобників, повідвішали, що їх пляни на ніщо не придадуться, понаєвали шапки на уха та повиходили, бомкаючи щось під носом, зробивши місце для тих, котрі стояли попід стіни.

По пяти мінутах перерви публика знов успокоїлась і др. Мишуга вияснив усе, що входило до закидів, а присутні були вдоволені, що позбулись авантурників. Предсідатель завізвав присутних, аби кождий приносив до стола те, що може, а також прочитав імена тих, котрі вже попередно запісались на позичку. І знов настав рух на галяи. Зі всіх боків зближалися люди і приносили, хто кілько міг, так, що як успокоїлось і секретарі зробили обчисленне, то показалося, що бракувало 10 долярів до тисячки. Коли се подав до відома публиці предсідатель, то п. Тимко Тригуб ніс підскоком до стола бракуючу десятку, а ціла галя греміла від оплесків, бо се був доказ протесту нашим авантурникам.

Тепер зголосилася до слова друга партия невдоволених, а се тутешні Борисковці-агенти. Перший з них говорив тов. Потопрока, котрий скритикував політику наших провідників в Америці і завзивав до єдности, та щоб узятись до урядників У. Н. Союза, бо мабуть вони не добре господарують. Задля неріченої бесіди предсідатель відобрав йому голос, але його місце заняв зараз другий Борисків приклонник, тов. Підгайний. Йому стало завидно, що збирала тисячка не пійде на пропаганду Борисківців, тож хотів знати, що знею станеться, і запитав о се д-ра Мишугу. Др. Мишуга вже мабуть пізнав, що питаючий має на думці, тож запитався його: „А ви, товаришу, купили бонд?" Підгайний спустив ніс на долину, тай сів, а др. Мишуга попросив його: „Дайте 10 долярів на бонд, то я вам дуже радо сю справу вияснюю". Але „товариш" не хотів дати, а пробував боронитись. І повстала знов метушня і знов сторож безпеченства вивів за двері одного киринника.

Тут др. Мишуга знов вияснив справу, але се було всім відомо, бо всі люди знали, на що свої гроші складали.

Предсідатель вива, зауважившии, що вже було пізно на дальші дискусії, бо др. Мишуга мав їхати на друге віче до Дітройт, перепросив присутних і замкнув віче. Загула пісня „Не пора" і „Ще не вмерла", а публика з вдоволенням почала розходитись.

От так закінчилося главне віче в Гамтрамк, з котрого майже всі вдоволені, бо всі мали голос, а й збірка пійде несогірше, як усі зложать те, що пообіцяли. А наші авантурники вже раз будуть знати, що де їх не просять, там киями виносять... Та вони не мають що скажуватись на лихе обходженне з ними, а ми скажемо від себе, що з ними інакше не мож обходитись. І ніхто нам не подивується, бо хто знає Дітройт і Гамтрамк, сей знає, яку силу тут большевія мала — а се тому, що тут під боком знаходиться бувший Народний Дім, котрий большевики перехрестили на стацію авантурників, назвавши його „Робітничий Дім". Там то власне згаданий комісар Соболь, Лях з чорним підпебінем, потрафив у наших збаламучених авантурників добитися ранґи найвисшого комісаря. Як бачимо, то наші „больші" мало де мають українських комісарів, тілько самі чужинці, як Жиди, Москалі та Поляки.

Щодо Борискових аґентів то і тих є тут ще з дозин. Вони нібито обстоюють за робітником і за справедливостию та бачать чуже під лісом, а свого під носом не бачать. Вони мабуть забули за свої справодання з „Українського Дня", за битте цвячків та за збірку на друкарскі машини на Велику Україну. На нашу думку то до всяких справодань мають право ті, котрі свої гроші на щонебудь складали, а більше ніхто. А ми, вірні сини Неньки України, будемо давати свої жертви доти, доки наш край не визволиться з ляцької неволі. А нашим авантурникам скажемо, що їх місце кирині на Марсі.

М. Крук, секр.

(Від Редакції: Про тесаме віче ми дістали гарну, з гумором написану допись від п. С. Лукавенького з Гамтрамк, але — на жаль — з недостачі місця поміститі її не можемо).

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

—o—

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Николая, від. 100, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться о годині 1.30 пополудни в неділю, 27. листопада, в гали паровіхільний при ул. Оклей і Райс. На порядку нарад будуть важні справи до полагодження. — М. Турко, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 27. листопада, в церковній залі при ул. 7-мій і Ліберті. На той мітінґ повинен кождий член явитися, бо є важні справи до полагодженя, а то справа галицької позички і инші. На минувшім мітінґу було зхвалено, що як член не явиться на той мітінґ, то заплатить кару $1.00. — Г. Ревть, пр.; М. Німіць, кас.; С. Войтович, секр.

UNITED STATES LINES ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НА РІЗДВЯНИ СВЯТА ВЕЛИКІЙ ВІДІЗД НА КОРАБЛИ ДЖОРДЖ ВАШІНҐТОН.

Корабель Джордж Вашінґтон, перший корабель Юнайтед Стейтс Лайнс, відплине з Ню Йорку в середу до Плімаут, Чербо і Бремен на святочний відїзд. Джордж Вашінґтон є се найбільший і найкоріший пасажирський корабель під американською флягою і гарно умебльований від покладу аж до споду. Поважні критики, які мали спосібність бачити та переглянути його, кажуть, що Джордж Вашінґтон робить враження американського готелю або клюбу з його модерними вигодами. Юнайтед Стейтс Лайнс удосконалив богато поздвал недавком такого модерного уладження і вигід на своїх транс-атлянтицьких кораблях і богато досвітних подорожуючих які їхали на Джордж Вашінґтон говорять, що його кухні нема рівні. В розмові з урядником лінії, показуєся, що пасажирі третої класи знайдуть нові уродження для їх вигоди в місці їдальні. Говорять, що третої класи каюти є надзвичайні в їх уладженню, чого вершком є велика і гарна їдальня, осібний покій для куряців, покій відпочинку і поклад для променади.

Відїзд корабля Джордж Вашінґтон приготовано так, що є доволі часу задумуючим ним їхати, поробити собі всякі покупки перед Різдвом та приїхати в свої давні сторони.

Сей виключний відїзд Джорджа Вашінґтона сподіється, побільшить популярність Юнайтед Стейтс Лайнс.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ в честь незабутного нам Генія Кобзаря Т. Шевченка 60 літніх роковин смерти відбудеться в суботу, дня 26. падолиста с. р. о годині 7.30 вечером під числом 240 Willard Ave., South Providence.

Програма концерту в 19 розділах, спів, декламації і інший. Вступ вільний. — За концерт: Шкільний Комітет. 72-73

NEW HAVEN, CONN.

ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЛЬ відбудесь в четвер, дня 24. падолиста с. р. в Hermanson Hall, 158 Crown St. від 2-ої години пополудни до 12-ої години в ночи. Запрошується всіх Українців з Ню Гейвен і околиці прийти на сей баль щоби разом забавитись. Буде грати добра музика, буфет з напитками і перекусками, почти любови і т. д. За вдоволенне ручить

72-73 КОМІТЕТ.

ДО ВІДОМОСТИ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ В ОБУРН, Н. Й. І ОКОЛИЦІ!

Перший Український Базар устроєний парохією св. Ап. Петра і Павла в Auburn, N. Y. можна відвідувати кождого вечера і неділю від дня 20. падолиста до 28. падолиста 1921 в гали Бацаци, cor. Verine і Washington Street. Початок кождого вечера від годині 7-ої до 12-ої в ночи. На базари будуть ріжнородні виграшки, новинки, ріжних кримпин, ручні роботи і всякого рода предмети. Буфет з напитками і перекусками, товариські гри і забави і богато несподіванок, як також почта любови. Кождого вечера будуть танці при знаменитій Подьзо оркестрі. Вступ від особи на цілий тиждень 25 центів і одного цента всенного податку. 65-73

Запрошуєть отсею дорогою весь український загал, так місцевих як і замісцевих, всі братства, товариства, сестрицтва. Проситься сусідів і чужинців, щоби взяли як найчисленну участь. До побачення на базарі.

КОМІТЕТ.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ДОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер, 15 мінут кожу під міста, в місті є 6 фабрик. Голоситись устно або письмено до: 95-

T. J. HRYCEY & CO.,
329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

ФАРМА 155 акрів з великим озером і садом; дім з 15 кімнат, 35 корови, 4 воли, 1 бик, 3 коні, 300 курей, доїла на молоко і яйця 300 долярів на місяць. Під милі від міста. Коні сей маємо богато других фарм до спродажи. Голоситись до: 71-73

PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th Street, New York City

НА ПРОДАЖ ФАРМА

110 акрів, 80 акрів чорної землі, 30 акрів доброго леса, всі забудовання як нові; 10 коров, 2 коні, 6 бесарог, 130 кур, гуси і качки; 35 миль від Нюарку, Н. Дж. Ціна $6.000, готівки $3.000. Маю інші фарми меншші і більші. Пишіть до: W. PASKA, 424 So. Park Street, Elizabethport, N. J. 69-75

ПИСАННЯ ВИННИЧЕНКА.

Винниченко — се безперечно один з наших найвизначнійших писателів. Його твори є дуже цінні так ізза интересного змісту як також ізза оригінальних гадок. Варто їх читати! Ось вони:

Том I. Краса і сила та инші оповідання
Том II. Голота й инші оповідання
Том III. Боротьба й инші оповідання
Том IV. Кузь та Грицунь і инші опов.
Том V. Історія Якимового будинку й инші оповідання.
Том VI. Рівновага. (Роман з життя еміґрантів).
Том VII. По—Сній. (Повість).
Том VIII. Боєк. (Продовження повісти „По—Сній"). 5
Том IX. Боєк і инші оповідання
Том X. Чесність з собою. (Роман).
Том XI. Хочу й инші оповідання.

ВСІ ТОМИ ПО 90 ЦЕНТІВ.

Біля машини	10
Голод	5
Контрасти	10
Кузь і Грицунь	8
Записна книжка	5
Між двох сил. (Драма)	50

Замовлення і гроші належить слати на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 E. 7th St., New York, N. Y.

Приймається передплата на

„УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР"

одинокий офіціяльний орган Галицького Уряду. Виходить раз на тиждень. Передплата виносить піврічно 1 доляр, річно 2 доляри.

Адреса управи часописи:

„UKRAINSKYJ PRAPOR",
Langegasse 5/6, Wien, VIII, Austria

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить ріжні задавнені хороби так
МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Но Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 7. веч. В неділі від 10. до 1.
Passaic, N. J. офіс: 199—2nd St., Вівторок, четвер, субота, від 12 до 8. вечер.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вчс
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

DR. M. SMITH
10 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операциї. Для недужих безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
206 — 2nd AVENUE,
межи 17. і 18. улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХРОНІЧНІ ЗА-СТАРІЛІ СЛАБОСТИ МУЩИН
ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS
110 EAST 16th STREET,
NEW YORK
Год. від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Хто знайде адресу о. НЕСТОРА ДРОГОМЕРЕЦЬКОГО, зволить повідомити Остап Селінського, студента мед. Praha, Nusle I., Belka c. 49, p. Sekyra. 72

Пошукую свого брата ІВАНА МЕТРИНУ. Він сам або хтобь о нім знає нехай пише на адресу: Onufrej Guda, Ulr. Vol. Tabor, 4. Sotnia, Yosefov, Czecho-Slovakia. 72-73

Хто знайде що про пана Яця Макогона, уродженого у Вязовім, повіт Жовква, Галичина, котрий перебуває від кількох літ у Сполучених Державах Північної Америки, зволить ласкаво донести на адресу Іван Николаєв у Відні, VII., Бурґассе 2 (Готель Телер) або до Василя Заґаєвича, 150 Вест стр., Норт Рівер Готель, Ню Йорк, Н. Й. — Проситься о передрук в инших газетах. 69-73

Анна з Кохалевичів Николин,

НА ПРОДАЖ АБО ДО ПЕРЕВБРАННЯ ПІД ЗАРЯД ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ, вироблений бизнес, корнерований стор, положений в добрім місци. Інформації удїлить KYRYLO PIDDUCZYSYN, 844 Newark Ave., Jersey City, N. J. На особисті запити в справі продажи належить голоситись вечером на те саме число. 69-72

На продаж ДЕЛІКАТЕСЕН І ГРОСЕРНЯ, корнерований штор, в добрім місци, межи Українцями і Славянами. Старі костумери. Великий і свіжий стак. Добра нагода купна для української родини. Голоситись впрост до штору: 214 Warren St., Jersey City, N. J. 70-72

НА ПРОДАЖ САЛЮН з причини виїзду до краю. Бизнес вироблений межи Українцями, Росіянами, Поляками і другими. Ціна дуже приступна. Голоситись особисто на адресу: John Kopko, 320½—6th Street, Jersey City, N. J. 71-76

На продаж СИГАР І КЕНДИ ШТОР, а також є 4 мешкальні кімнати. Спродається з причини переходу до другого бизнесу. Голоситись до штору: 154 Pavonia Ave., Jersey City, N. J. 270-72

Добра нагода хто бажав би набути КНИГАРНЮ І КЕНДИ ШТОР разом, в добрім місци коло церкви, близько школи української і англійської, бизнес добре вироблений. Причина: виїзд до краю. Прошу голоситися до Українського Базару, О. Жмитрон, 2329 Grayling Avenue, Detroit, Hamtrack, Mich. 71-72

NEWARK, N. J. УКРАЇНЦІ ПОЗІР!

П. З. Павлик отворив первороднїй РЕСТАВРАНТ при 112 So. Orange Ave. Отворено від 6-ої години рано до 2-ої години по півночи; потрави смачні, услуга знаменита. Прихідть а непожалуєте. 70-72

НИКОЛАЙ ГЕРМАН
DELICATESSEN
227 Ave. B, near 14th St., New York
Український склад мясних виробів найлішого гатунку, як: старокраєва ковбаса, шинка, вуджена солонина, бекон і сальисон свого власного виробу. 59tn—

Ціни умірковані, услуга чесна.

ЩАСЛИВІ ДНІ!

Наступили для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то вишиться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цент. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St.,
New York City.

БІЛОРУСЬКЕ ПРЕСОВЕ БЮРО В РЕВАЛЬ, ЕСТОНІЯ, В ЕВРОПІ

подає отсим до відома, що при цім бюрі є відділ для відшукуваня родин і знакомих в Европі, як також удїляється всякі інформації і познакомлюється з білоруською пресою і літературою. Адреса:

Europa, Estonija, Reval,
Post kast 153.
BELORUSSKOJE PRESSBURO.

Хто з Українців тут в Америці пошукуваби кого в Білоруси, Естонії і Латвії і в других краях Східної Европи, нехай звернеться до сего бюра. 66,8,0,2

SANTAL CAPSULES MIDY
СНОРА—ПОМІЧ на катар нітуря і тчч.
Певне і успішне.
Кождя капсула ознакована MIDY
Остерегайтеся відробів.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляєть Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1922 для членів У. Н. Союза вже розпочалась і що в нестатних днях висилкою на адреси ПП. Секретарів посилки календарів для слідуючих відділів:

136 (2 пакунки), 384 (2 пакунки), 274 (2 пакунки), 364, 292 (2 пакунки), 96 (3 пакунки), 183, 243, 139, 336 (2 пакунки), 52, 66, 50, 216, 378, 118, 140, 235 179 (3 пакунки), 316 (3 пакунки) 106 (3 пакунки).

Всі повисші вимінені посилки зістали послані American Railway Express дня 19. падолиста. Котрий би з вищезгаданих Відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 дня від дня висилки календарів, нехай повідомить адміністрацію „Свободи".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ШИФКАРТИ через ГАМБУРҐ, АНТВЕРП, РОТТЕРДАМ, БРЕМЕН і ДАНЦІҐ, продаємо по компанійних цінах. Пашпорти виробляємо до одного або двох днів. Посилаємо гроші до краю в долярах або марках по найнизшім курсі з повною гарантією. По всякі інформації пишіть або зайдіть до:
EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY 115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.

ВЖЕ ВИЙШОВ ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЄНДАР на 1922 РІК.
ШИРОКОЗВІСНОГО В КАНАДІ І АМЕРИЦІ КОЗАКА
ГАРАСИМА ЧОРНОХЛІБА
КОЖДИЙ РОЗСУДНИЙ ЧОЛОВІК, КОТРИЙ ЧИТАВ СТАТІ „ЧОРНОХЛІБА" В „УКРАЇНСЬКІМ ГОЛОСІ" СВІДОМИЙ ТОГО, ЯК БОГАТО ПРИЛИЧНОГО ГУМОРУ, САТИРИ І НАУКИ Є В ЙОГО ПИСАНЯХ. — В НОВІМ КАЛЄНДАРІ КРІМ КАЛЄНДАРНОЇ ЧАСТИ є ДОВШІ ГУМОРИСТИЧНІ СТАТІ І КОРОТКІ ЖАРТИ, ГАРНІ І ПОУЧАЮЧІ ОПОВІДАННЯ І ПОЕЗІЇ, РОЗВІДКИ І ПРАКТИЧНІ ДОМАШНІ ПОРАДИ — ВСЕГО ПОНАД 200 НАВАЛІНЬ!
З СЕ КАЛЄНДАР ОРИГІНАЛЬНИЙ — ДЛЯ ЗАБАВИ, РОЗРИВКИ, А ЗАРАЗОМ І НАУКИ, ЯКИЙ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ; ДОСИТЬ ВЕЛИКИЙ, БО МАЄ 240 СТОРІН ДРУКУ.
Ціна примірна 60 центів, для приміщних 1 дол. — Замовляйте скоро, а скорше дістанете! — Адресуйте:
UKRAINIAN VOICE, Box 3626, WINNIPEG, MAN.
Агентам значний опуст. — Пишіть за услівями.